

Тақризи

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Сафаров Аскарҷон Шарифович дар мавзуи «Хусусиятҳои лингвистии истилоҳоти сайёҳии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.20-Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ пешниҳод шудааст.

Диссертатсияи Сафаров Аскарҷон Шарифович дар кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни анҷом дода шудааст.

Сафаров Аскарҷон Шарифович соли 2011 Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзодаро бо ихтисоси омӯзгори «Забони англисӣ» хатм намудааст.

Мавзуи диссертатсионии Сафаров Аскарҷон Шарифович дар мавзуи «Хусусиятҳои лингвистии истилоҳоти сайёҳии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.20-Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ дар Шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни 28.12.2017 таҳти рақами №6/9.2 тасдиқ шудааст.

Муҳтаво ва натиҷаҳои диссертатсияи Сафаров А. Ш. дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ, байналмилалӣ ва илмӣ-амалии ҳайати профессорону устодони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни дар шакли маърузаҳои илмӣ гузориш шудаанд. Натиҷаҳои алоҳидаи рисола дар маҷаллаҳои илмӣ дар шакли 10 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 4 мақола дар маҷаллаҳое, ки Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъйид намудааст, ба таъб расидаанд.

Мухимияти рисола, пеш аз ҳама, дар набудани пажӯҳиши мушаххас, ки ба таҳқиқи хусусиятҳои лингвистии истилоҳоти «сайёҳӣ»-и забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шудаанд, зоҳир мегардад.

Барои ноил шудан ба ҳадафҳои худ унвонҷӯ вазифаҳои зеринро дар назди ҳеш гузоштааст:

- ҷамъоварӣ ва таснифи тематикӣ истилоҳоти сайёҳии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ;
- муайян намудани сарчашмаҳои ташаккули истилоҳоти сайёҳии забонҳои ҷаҳонӣ;
- ба низоми муайян ва ба як шакл даровардани истилоҳоти сайёҳии забонҳои таҳқиқшаванда;
- муайян намудани ҷанбаҳои сохторӣ, луғавӣ ва семантикӣ истилоҳоти сайёҳии забонҳои қиёсшаванда;
- таъин намудани роҳҳои муайян дар раванди иқтибос ва тарҷуман истилоҳоти сайёҳии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ;
- муайян намудани воситаҳои байнисохавии ифодаи истилоҳоти сайёҳӣ дар ҳарду забон;
- таҳлил ва таҳқиқи муфассали намунаҳои луғату истилоҳоти мансуби сайёҳӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бо мақсади мушаххас намудани манобеъ ва сарчашмаҳои омузиш ва баррасии истилоҳот;
- таъин ва муайян намудани истилоҳоти мансуби сайёҳӣ, ки бо воситаи тарҷуман таҳтуллафзӣ аз забонҳои мухталиф иқтибос шудаанд;
- муайян ва таъин кардани нақши истилоҳоти иқтибосӣ дар рушди таркиби луғавии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ.

Навгонии илмий таҳқиқ, пеш аз ҳама, дар он зоҳир мешавад, дар забоншиносии муқоисавӣ бори аввал истилоҳоти мансуби сайёҳии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ дар пояи қолабҳои калимасозиву истилоҳсозӣ бар мабноси маводи фарҳангҳои соҳавӣ, осори таърихӣ, илмӣ, санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ ва расонаҳои ахбори омма мавриди омӯзиш, таҳлил ва муқоиса қарор дода шудааст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқотро низ таъкид қардан зарур аст, зеро маводи он метавонанд ҳангоми таҳқиқоти муқоисавӣ ва типологияи забонҳои дигар, таълифу тадвини луғоту истилоҳоти забонҳои муқоисашаванда ва дастурҳои таълимӣ барои мактабҳои олӣ ва ҳамчунин ҳангоми гузаронидани курсҳои назариявӣ аз фанҳои «Муқаддимаи забоншиносӣ», «Кишваршиносӣ» «Луғатшиносӣ» «Забоншиносии умумӣ» ва «Типологияи муқоисавии забонҳои тоҷикиву англисӣ», «Назария ва амалия тарҷума» истифода шаванд.

Бояд таъкид намуд, ки диссертант ҳамчун мутахассиси хеле хуб омода гардида, мавзӯи диссертатсияро ҳаматарафа омӯхта таҳқиқ кардааст, аз адабиёти илмӣ забоншиносии забонҳои таҳқиқшаванда пурра огоҳ аст ва мавзӯи таҳқиқро дар сатҳи баланди илмӣ забоншиносии муосир мавриди баррасӣ қарор додааст. Диссертатсияи муҳаққиқ сазовори баҳои баланд мебошад ва аз назари техникӣ дар шакли зарурӣ таҳия гардидааст ва ба талаботе, ки нисбат ба навишти рисола пешниҳод карда мешавад, комилан ҷавобгу мебошад.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талаботи «Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгу аст.

Сафаров Аскарҷон Шарифович аз вазифаи дар пешаш гузошташуда комилан баромадааст ва диссертатсияро пешниҳод намудааст, ки ба фикри мо, ҳамчун роҳбари илмӣ, сазовори дараҷаи илмӣ номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.02.20–Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ: доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи забоншиносӣ ва типологияи
муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ
Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ

Ҷаматов С.С.

Имзои Ҷаматов Самиддин Салоҳиддиновичро тасдиқ менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айнӣ

Суроғи муассиса:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рудаки, 121.

Тел.: +992 (37) 224-13-83

E-mail: info@tgpu.tj

Сомонаи расмӣ: www.tgpu.tj

11.03.2024

Мустафозода Абдукарим